

Gjelder fra 01.01.2023

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR FOR HANDEL MED VERDIPAPIRFONDSANDELER GJENNOM HANDELSBANKEN

Disse forretningsvilkårene ("Forretningsvilkårene") er utarbeidet i henhold til norsk lovgivning og lovgivning innen EU og EØS-området som Svenska Handelsbanken AB (publ) og Handelsbanken NUF (sammen omtalt som "Handelsbanken") er forpliktet til å følge. Vilrårene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av forretningsvilkårene.

Handelsbankens kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når Kunden, etter å ha signert kundeavtale eller etter å ha mottatt vilrårene, inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfører handel med Handelsbanken.

1 Kort om Handelsbanken

1.1 Kontaktinformasjon

Svenska Handelsbanken AB (publ)
Blasieholmstorg 11
106 70 Stockholm
Telefon: +46 8 701 1000
Organisasjonsnummer: 502007-7862
www.handelsbanken.se

Handelsbanken
Tjuvholmen allé 11
Postboks 1342 Vikta, 0113 Oslo
Telefon: +47 22 39 70 00
Organisasjonsnummer: 971 171 324
www.handelsbanken.no

1.2 Hvilke tjenester Handelsbanken har tillatelse til å yte

1.2.1 Handelsbankens investeringstjenester og investeringsvirksomhet omfatter følgende konsesjonsbelagte tjenester:

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
3. omsetning av finansielle instrumenter for egen regning,
4. aktiv forvaltning,
5. investeringsrådgivning,
6. fulltegningsgaranti for finansielle instrumenter eller plassering av finansielle instrumenter med fulltegningsgaranti,
7. plassering av finansielle instrumenter der Handelsbanken ikke avgir fulltegningsgaranti,

1.2.2 Handelsbanken vil også tilby følgende tilknyttede tjenester:

1. oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,
2. rådgivning med hensyn til foretaks kapitalstruktur, industriell strategi og beslektede spørsmål, samt rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak,
3. tjenester i tilknytning til valutavirksomhet når dette skjer i forbindelse med ytelse av investeringstjenester,
4. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter,
5. tjenester tilknyttet fulltegningsgaranti.

Handelsbanken har også konsesjon til å stå oppført som forvalter i andelseierregister for norske verdipapirfond og i andelseierregister for verdipapirfond som er innført i norsk verdipapirregister, jf. verdipapirfondforskriften § 13-2, jf. verdipapirfondloven § 4-10 og verdipapirregisterloven § 6-3.

1.2.3 Investeringsrådgivning

Handelsbanken har konsesjon til å yte investeringsrådgivning. Handelsbankens investeringsrådgivning er ikke å anse som uavhengig etter de betingelser som er oppstilt i lovgivningen. For nærmere informasjon om hva rådgivningen er basert på, se Handelsbankens hjemmesider www.handelsbanken.no/investorbeskyttelse.

Handelsbanken yter bare investeringsrådgivning om rente, valuta og råvarerelaterte instrumenter knyttet til risikohåndtering (hedging), samt unoterte verdipapirfonds-andeler.

1.3 Tilsynsmyndighet

Handelsbanken NUF er en filial av Svenska Handelsbanken AB i Sverige, som står under tilsyn av:
Finansinspektionen
Box 7821, SE-103 97 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 40898000

Filialen står i hovedsak under tilsyn av den svenske Finansinspektionen, men Finanstilsynet har i tillegg begrenset tilsynsmyndighet hva angår filialens etterlevelse av norske atferdsregler.

2 Hva Forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for handel med verdipapirfondsandeler gjennom Handelsbanken, samt for Handelsbankens utførelse av tjenester om forvalter-registrering i medhold av konsesjon som beskrevet under punkt 1.2.2 annet avsnitt, jf. pkt. 10. Ved eventuell motstrid mellom Forretningsvilkårene og fondets prospekt har prospektet forrang.

3 Interessekonflikter

Handelsbanken er forpliktet til å treffe egnede forholdsregler for å unngå at det oppstår interessekonflikter mellom Handelsbanken og kunder, og kunder i mellom.

Handelsbanken har retningslinjer for å håndtere og forebygge interessekonflikter. Disse finnes på Handelsbankens hjemmeside; www.handelsbanken.no/investorbeskyttelse

4 Lydopptak og annen dokumentasjon

Handelsbanken foretar lovpålagt lydopptak av telefonsamtaler i tilknytning til ytelse av investeringstjenester og investeringsvirksomhet, eller telefonsamtaler som er ment å føre til at det ytes investeringstjenester eller utøves investeringsvirksomhet.

Handelsbanken vil foreta lydopptak av samtlige ordrer om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter som inngis per telefon. Handelsbanken har ikke anledning til å utføre ordre eller yte investeringstjenester per telefon som ikke er tilkoblet lydopptaksutstyr, herunder mobiltelefon. Lydopptak og annen dokumentasjon vil bli oppbevart av Handelsbanken.

Lydopptak vil bli oppbevart i en periode som samsvarer med gjeldende lovgivning beregnet fra opptaksdag, og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden.

Handelsbanken kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. I tillegg vil lydopptak kunne bli utlevert til Verdipapirforetakenes Forbunds Etisk Råd, blant annet i forbindelse med behandling av klagesaker for Kunden.

Handelsbanken vil etter forespørsel fra Kunden gjøre lydopptak og annen dokumentasjon tilgjengelig for Kunden. Kunden kan få nærmere informasjon om fremgangsmåte ved å ta kontakt med Handelsbanken.

5 Kundeklassifisering og investorbeskyttelse

Handelsbanken har i henhold til lovgivningen plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i lovgivningen om hvordan kategoriseringen skal skje og klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Alle kunder av Handelsbanken anses som ikke-profesjonelle med mindre noe annet uttrykkelig er skriftlig kommunisert.

Videre har Handelsbanken i henhold til lovgivningen plikt til å innhente opplysninger om Kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for Kunden, henholdsvis egnethetstest og hensiktsmessighetstest.

Handelsbanken er ikke forpliktet til å ta stilling til hensiktsmessigheten, det vil si om instrumentet eller tjenesten er hensiktsmessig i forhold til Kundens kunnskap og erfaring, dersom tjenesten gjelder finansielle instrumenter som ikke er komplekse (for eksempel UCITS fond) og tjenesten ytes på Kundens eller den potensielle Kundens initiativ. Den investorbeskyttelse som plikten til å utføre hensiktsmessighetstest medfører er dermed ikke til stede

Kunden kan be Handelsbanken om å endre kundeklassifiseringen. For profesjonelle kunder som ønsker å bli behandlet som ikke-profesjonelle kunder må Handelsbanken samtykke i dette og avtale om dette må inngås mellom partene. Ikke-profesjonelle kunder som ønsker å bli klassifisert som profesjonelle kunder må oppfylle vilkår som er fastsatt i lovgivningen. Nærmere informasjon om fremgangsmåten ved omklassifisering, vilkår og om konsekvensene av omklassifisering kan fås ved henvendelse til Handelsbanken.

6 Kundens ansvar for opplysninger gitt Handelsbanken, fullmakter med videre

Kunden forplikter seg videre til å gi Handelsbanken fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter. Slik informasjon er nødvendig for at Handelsbanken skal kunne handle i Kundens beste interesse og gi råd om hvilke finansielle instrumenter det er egnet for Kunden å erverve, avhende eller fortsette å eie. Ved ytelse av investeringsrådgivning må Handelsbanken dessuten sende egnethetserklæring til Kunden. Egnethetserklæringen sendes til Kunden etter at ordre er inngitt dersom investeringsrådgivning er gjennomført ved fjern-kommunikasjon.

Kunden forplikter seg også til å informere Handelsbanken dersom det skjer endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden innestår for at egen handel skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for Kundens handel med verdipapirfondsandeler. Handelsbanken kan be om en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre eller inngå annen avtale knyttet til verdipapirfondsandeler eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av Kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for Kunden med mindre Handelsbanken ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Handelsbanken oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for Kunden.

Dersom Kunden ved inngivelse av ordre har oppgitt at midlene skal registreres på en VPS-konto som er tilknyttet en aksjesparekonto (ASK), er Kunden bundet av handelen også i de tilfeller de angjeldende verdipapirfondsandelene ikke er omfattet av aksjesparekontoordningen, og således ikke lar seg registrere på den oppgitte aksjesparekontoen.

7 Risiko

Beskrivelse av hvert enkelt verdipapirfonds risikoprofil og investeringsmål, herunder finansielle mål, av investerings-politikken, herunder spesialisering i bestemte geografiske områder eller næringssektorer, samt opplysninger om metoder og hjelpemidler eller lånefullmakter som kan benyttes i forvaltningen av verdipapirfondet, en angivelse av hvilke kategorier aktiva verdipapirfondets midler kan plasseres i samt informasjon om historisk avkastning fremgår av hvert enkelt verdipapirfonds prospekt, vedtekter og nøkkelinformasjon.

Kunden må selv sette seg inn i dokumentasjonen og selv vurdere risikoen involvert i det enkelte verdipapirfond. Informasjonen er tilgjengelig på Handelsbankens internettside www.handelsbanken.no/fond.

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med verdipapirfond er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapitalen kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av verdipapirfondsandeler avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene. Historisk verdiutvikling og avkastning er ingen garanti for fremtidig utvikling og avkastning på verdipapirfond. Den faktiske avkastningen vil være avhengig av den generelle utviklingen i verdipapirmarkedet, verdipapirfondets risikoprofil, kostnader og avgifter samt forvalters dyktighet. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap.

For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til verdipapirfond samt til den risiko som er knyttet til handel med verdipapirfond kan Kunden kontakte Handelsbanken. Slik informasjon finnes også på Handelsbankens internettside.

Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med handel eller søke bistand gjennom investeringsrådgivning. I så fall bes Kunden ta kontakt med Handelsbanken.

8 Andelseiere med adresse i USA

Verdipapirfondene Banken distribuerer er ikke registrert i henhold til United States Securities Act av 1933 eller U.S. Investment Companies Act 1940 eller annen gjeldende amerikansk lov og vil heller ikke bli det. På bakgrunn av dette kan verdipapirfondene ikke markedsføres, formidles eller på annen måte distribueres til personer i USA. Dersom det gjøres transaksjoner i strid med denne bestemmelsen, kan kundeforholdet avvikes og nettoverdien på avviklingstidspunktet tilbakeføres til Kunden. Kunden vil ikke ha krav på erstatning som følge av kursendringer ved slike transaksjoner.

9 Ordreutførelse mv.

9.1 Generelt

Handelsbanken tegner og innløser verdipapirfondsandeler på vegne av Kunden og etter ordre fra Kunden. Slike ordre vil i tillegg til Forretningsvilkårene være underlagt de aktuelle fondsleverandørens til enhver tid gjeldende vilkår og betingelser og det enkelte verdipapirfonds prospekt, vedtekter og nøkkelinformasjon, samt Handelsbankens retningslinjer for ordreutførelser.

Handelsbanken kan sette en frist for når tegnings- eller innløsningsordre må være mottatt av Kunden (cut-off frist). Denne frist kan avvike fra fristen fondsforvaltningsselskapet har satt for mottak av tegnings- og innløsningsordre for det enkelte verdipapirfond, særlig med hensyn til utenlandske verdipapirfondsandeler. Dette kan medføre at den enkelte kundens ordre etter det aktuelle verdipapirfonds vedtekter kunne fått dagens kurs dersom verdipapirfondets frist for tegning/innløsning ble lagt til grunn, og dermed at tegningen/innløsningen vil bli foretatt til kurs på et senere tidspunkt. Dette kan føre til høyere eller lavere tegnings/innløsningskurs enn den kurs som gjaldt på innløsnings/tegningsdagen.

Når Kunden inngår ordre om tegning eller innløsning skjer dette til ukjent kurs.

Kurser til hvert enkelt verdipapirfond fremgår av Handelsbankens internettside www.handelsbanken.no/fond, en rekke norske avviser og av Oslo Børs sine hjemmesider. For informasjon om beregningsmetoden av verdipapirfondets andelsverdi henvises det til verdipapirfondets vedtekter.

Kunden er kjent med at hans/hennes rettigheter til utenlandske verdipapirfondsandeler kan variere avhengig av hvilken jurisdiksjon disse andelene er underlagt.

9.2 Handelsbankens fullmakt

Med mindre annet er særskilt avtalt har Handelsbanken Kundens tillatelse og fullmakt til, i samsvar med den enkelte handel, å belaste Kundens bankkonto eller å inngi anmodning om belastning av kundens bankkonto, så fremt ikke den aktuelle bank krever at særskilt skriftlig belastningsfullmakt skal være inngitt av Kunden. Dersom Kunden tilbakekaller Handelsbankens fullmakt til å belaste kundens konto eller fullmakt til å inngi anmodning om belastning av kundens konto, regnes dette også som tilbakekall av alle tegningsordrer Kunden har inngitt og som ikke er utført. Dersom Kunden tilbakekaller en tegningsordre som ikke er utført regnes dette samtidig som tilbakekall av Handelsbankens fullmakt til å belaste kundens konto for den aktuelle transaksjonen.

9.3 Kostnader

Ved handel i verdipapirfondsandeler påløper det tegnings- og innløsningsgebyr i henhold til det aktuelle verdipapirfondets gjeldende prospekt, vedtekter og nøkkelinformasjon.

For forvaltning av verdipapirfond belastes forvaltnings-provisjon i henhold til det aktuelle fondets gjeldende prospekt, vedtekter og nøkkelinformasjon.

Informasjon om aktuelle kostnader er tilgjengelig på Handelsbankens internettside www.handelsbanken.no/fond og kan også fås ved henvendelse til Banken.

9.4 Tegning (kjøp) av verdipapirfondsandeler

Ordre om tegning av verdipapirfondsandeler skjer ved skriftlig melding til Handelsbanken. Bruker av VPS Investortjenester kan legge inn ordre om tegning også på internett.

Tegningsordre må være innsendt innen cut-off tiden for det enkelte verdipapirfondet. For å få tegnet verdipapirfonds-andeler samme dag må tegningsbeløpet være kreditert og valutert Handelsbankens bankkonto innen tegningsfristen, VPS-konto må være etablert og lovpålagt legitimasjonskontroll være foretatt. Dersom tegningsbeløpet belastet bankkonto i en annen bank kan det ta opptil to bankdager fra

belastningen til beløpet er kreditert og valutert Handelsbankens bankkonto. Kursen det tegnes verdipapirfondsandeler til blir beregnet på verddivurderingsdagen som er 0-1 dager etter tegningsdagen. Tegningskurs per verdipapirfondsandel fastsettes til verdipapirfondets andelsverdi på verddivurderingsdagen tillagt provisjoner.

9.5 Innløsning (salg) av verdipapirfondsandeler

Ordre om innløsning av deler eller hele innestående beløp skjer ved skriftlig melding til Handelsbanken. Bruker av VPS Investortjenester kan legge inn ordre om innløsning også på internett.

Innløsningsordre må være innsendt innen cut-off tiden for det enkelte verdipapirfondet. Innløsningen av verdipapirfonds-andeler skjer til første kurs etter at innløsningskravet er mottatt av fondsleverandøren (for vanlig 0-1 bankdager etter innløsningskravet ble sendt inn, avhengig av verdipapirfond). Fondsleverandøren kan ha fastsatt særlige krav til når en innløsning skal anses mottatt. Slike krav vil fremgå av verdipapirfondets vedtekter eller prospekt. Utenfor Norge kan innløsningsfristen variere. Fristen vil fremkomme av det enkelte verdipapirfondets dokumentasjon.

Innløsningsbeløpet per verdipapirfondsandel fastsettes til første kurs som beskrevet ovenfor fratrukket innløsnings-provisjon. Overføring av innløsningsbeløpet vil bli foretatt så snart som mulig, og normalt innen tre bankdager. Innløsningsbeløpet krediteres den bankkonto som oppgis på innløsningsblanketten. For at innløsningen skal kunne gjennomføres er det en forutsetning at det ikke er registrert heftelser eller andre begrensninger på VPS-konto det skal gjennomføres innløsning fra.

Under stenging av børs eller tilsvarende ekstraordinære forhold, og/eller i den grad det følger av lov, forskrift, vedtekter eller prospekt kan innløsningskrav suspenderes med tilsynsmyndighetenes samtykke.

9.6 Bytte mellom ulike verdipapirfond

Kunden kan bytte fra et verdipapirfond til et annet verdipapirfond ved skriftlig henvendelse til Handelsbanken. Meldingen må være Handelsbanken i hende innen cut-off tiden for det enkelte verdipapirfondet. Tegning i verdipapirfondet det ønskes byttet til vil normalt få kurs to bankdager frem.

9.7 Spareavtale og uttaksavtale

Minstebeløpet for tegning av verdipapirfondsandeler vil kunne variere fra verdipapirfond til verdipapirfond og vil fremgå av verdipapirfondets tegningsblankett. Det er ikke mulig å opprette spareavtale i visse typer verdipapirfond som for eksempel børshandlede verdipapirfond (ETF – Exchange Traded Funds).

Varighet og størrelse av månedlig utbetaling i forbindelse med uttaksavtaler er avhengig av verdipapirfondsbeholdning.

10 Forvalterregistrering

Kunden samtykker ved inngåelsen av kundeavtalen at Handelsbanken kan være oppført som forvalter av Kundens beholdning av andeler i verdipapirfond i de ulike verdipapirfonds andelseierregister. Forvalterregistrering innebærer at Handelsbanken vil stå oppført som eier av verdipapirfondsandelene på vegne av Handelsbankens Kunder i andelseierregistrene til de verdipapirfond som Handelsbanken til enhver tid bestemmer seg for å være registrert som forvalter.

Straks kundeforholdet er etablert og kundeavtalen er mottatt i undertegnet stand vil derfor Handelsbanken opprette en konto i Kundens navn hos Handelsbanken. På vegne av Kunden og for Kundens midler vil Handelsbanken deretter tegne andeler i verdipapirfond i Handelsbankens eget navn. Alle andeler i verdipapirfond som på denne måten er tegnet på Kunden vil bli registrert på Kundens konto hos Handelsbanken, og alle andeler i verdipapirfond som tegnes på vegne av Kunden vil være Kundens eiendom. Det er bare Kunden som kan disponere over de andeler i verdipapirfond som er registrert på Kundens konto hos Handelsbanken. Handelsbanken kan ikke disponere over disse andelene som om de var Handelsbankens eiendom, men kan kun gjennomføre transaksjoner i andeler i verdipapirfond i samsvar med de ordrene Kunden gir til Handelsbanken.

K Kundens konto hos Handelsbanken vil til enhver tid vise de andeler i verdipapirfond som er tegnet eller innløst av Handelsbanken på vegne av Kunden.

Handelsbanken plikter til enhver tid å holde Kundens midler adskilt fra Handelsbankens egne midler og andre Kunders midler ved separat registrering hos Handelsbanken, samt, ved eventuelle registrering på forvalterkonti i annet registreringssystem, adskilt fra Handelsbankens egne midler.

Kunden vil til enhver tid ha fullt innsyn i sin beholdning av andeler i verdipapirfond registrert hos Handelsbanken. Handelsbanken vil i tillegg tilrettelegge for at Kunden skal ha best mulig og løpende oppdatert oversikt over Kundens beholdning, transaksjoner, gevinster og kostnader. Det samme gjelder annen relevant informasjon om verdipapirfondet, for eksempel fusjoner eller navneendringer.

I stedet for å registrere fondsandelene som beskrevet ovenfor, kan Handelsbanken registrere Kundens fondsandeler hos en annen forvalter, f.eks. en annen verdipapirinstitusjon i Norge eller i utlandet. Slik institusjon utpekes av Handelsbanken etter eget skjønn, samtidig som Handelsbankens forpliktelser i henhold til EU/EØS-lovgivning, lover og andre bestemmelser overholdes. Denne forvaltningsinstitusjonen kan igjen engasjere en annen tredjepart til å oppbevare Kundens fondsandeler. Oppbevaring i denne institusjonen gjøres vanligvis i Handelsbankens navn på vegne av Kunder. I slike tilfeller kan Kundens fondsandeler registreres sammen med øvrige eieres fondsandeler, for eksempel i en samlekonto. Handelsbanken kan også instruere en annen institusjon med anledning til å opptre som forvalter om å registrere seg, i stedet for Handelsbanken, med hensyn til Kundens fondsandeler. I særlige tilfeller kan også Handelsbanken gi tillatelse til at Kundens fondsandeler inkluderes i et dokument som eies i fellesskap av flere eiere.

Ved oppbevaring hos en annen registrert forvaltnings-institusjon i utlandet (innenfor eller utenfor EØS), er Kundens fondsandeler underlagt gjeldende nasjonal lovgivning, noe som kan innebære at Kundens rettigheter til disse fondsandelene kan variere til forskjell fra hva som ville ha vært tilfellet ved oppbevaring i Norge.

Når det gjelder oppbevaring av Kundens fondsandeler i en samlekonto med en annen registrert forvaltningsinstitusjon, er Kundens rettigheter underlagt gjeldende nasjonal lovgivning. Når Kundens fondsandeler oppbevares sammen med andre Kunders fondsandeler, og dersom det skulle være et underskudd slik at det totale antallet verdipapirer i samlekontoen ikke stemmer med Kundernes verdipapirer, betales underskuddet av eierne i henhold til lov eller den registrerte forvaltningsinstitusjonens markedspraksis. Det kan bety at eierne ikke får

samtlige verdipapirer tilbake, men at underskuddet fordeles mellom eierne i henhold til verdipapirenes omfang.

I hvor stor grad Kunden har separatistrett, i tilfelle Handelsbanken eller den registrerte forvaltnings-institusjonen har blitt erklært konkurs eller blitt påvirket av andre tiltak med tilsvarende rettslige konsekvenser, kan variere og er avhengig av gjeldende nasjonal lovgivning.

Den registrerte forvaltningsinstitusjonen kan ha sikkerhet i eller rett til motregning i Kundens fondsandeler og tilhørende krav. I slikt tilfelle kan Kundens fondsandeler benyttes for slike rettigheter.

Dersom Handelsbanken opphører å være forvalter hos den som i Norge eller utlandet fører andelseierregisteret for det aktuelle fondet, vil Kunden kunne bli pålagt å innløse sine andeler i det aktuelle fondet såfremt det ikke er mulig å direkteregistrere Kundens verdipapirfondsandeler i andelseierregisteret for fondet.

11 Kontoføring i Euronext Securities Oslo (ES-OSL) og depot

Dersom Handelsbanken har verdipapirfondsandeler til forvaltning eller depot for kunden eller skal være kontofører for Kundens VPS-konto, skal det inngås egen avtale om dette.

Hvor Handelsbanken skal opptre som Kundens kontofører Investor i ES-OSL, har Handelsbanken fullmakt til å foreta de registreringer på VPS-kontoen som omfattes av Kundens instruksjoner, herunder overføre fra VPS-kontoen verdipapirfondsandeler som omfattes av ordre inngitt til Handelsbanken om salg. Kunden er innforstått med at kjøpte eller tegnede verdipapirfondsandeler blir registrert på den aktuelle VPS-kontoen, dersom ingen annen konto er oppgitt i ordren.

12 Andelseiermøte

Kunden vil motta informasjon om andelseiermøter i nettbanken og/eller per e-post, herunder prosedyre for kundens oppmøte på andelseiermøter, med mindre kunden har bedt om at slik informasjon skal sendes per post, herunder mulighet til å gi Handelsbanken fullmakt til å opptre på kundens vegne og avgi stemme. Det gjøres oppmerksom på at kunden må følge de prosedyrer som oppgis dersom kunden ønsker å stille på andelseiermøte. Kunden vil motta informasjon om disse prosedyrene i forbindelse med varsling om andelseiermøter.

13 Registering og rapportering

Fond forvaltet av Handelsbanken-konsernet er registrert i ES-OSL. Ved kjøp og innløsning av verdipapirfondsandeler mottar Kunden en endringsmelding fra ES-OSL. Når det gjelder spareavtaler vil de månedlige overføringene komme frem på kontoutskriften fra Kundens bank og fra halvårsoppgaven fra ES-OSL.

Kunden vil ved årsskifte motta beholdnings- og hvis relevant realisasjonsoppgave fra ES-OSL. Kunden samtykker til at halvårs- og årsrapport, årsregnskap og årsberetning for det enkelte verdipapirfond ikke skal sendes, men være tilgjengelig på Handelsbankens internettside www.handelsbanken.no/fond. Kunden skal på særskilt forespørsel til Handelsbanken få slik informasjon skriftlig.

14 Bruk av VPS Investortjenester

Handelsbanken vil legge til rette for at Kunden får tilgang til VPS Investortjenester gjennom Bankens nettbank. Kunden vil få muligheten til å følge verdiutviklingen, få beholdningsoversikt, få endringsmeldinger og rapporter, samt gjennomføre handler i tilknytning til VPS-konto opprettet gjennom Handelsbanken. Dersom Kunden har registrert Handelsbankens verdipapirfond på en VPS-konto opprettet gjennom en annen kontofører enn Handelsbanken, er det mulig med innsynsrett gjennom VPS Investortjenester, men ikke mulig å gjennomføre handler.

15 Angrerett

Kunden har ikke angrerett ved kjøp eller salg av verdipapirfondsandeler. Dette skyldes at verdien på verdipapirfondsandelene avhenger av svingninger i finans-markedene som Handelsbanken ikke har innflytelse på, og som kan forekomme i angrepperioden.

16 Ansvar og ansvarsfritak

Handelsbanken kan ikke holdes ansvarlig for fondsandelens verdiutvikling. Handelsbanken kan heller ikke holdes ansvarlig for skade eller tap som påføres Kunden som følge av lovendringer eller pålegg fra offentlige myndigheter eller lignende omstendigheter utenfor Handelsbankens kontroll. Handelsbanken kan ikke holdes ansvarlig for feil gjort av fondsforvaltningsselskapet som forvalter det/de verdipapirfond det er investert i.

Handelsbanken påtar seg intet ansvar for gjennomføring av transaksjonen på vegne av kunde dersom kunden ikke stiller til disposisjon for Handelsbanken de avtalte midler på eller før oppgjørsdag. Handelsbanken påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Handelsbanken er uansett ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Handelsbankens kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett m.v., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter. Reservasjonen med hensyn til streiker, blokader, boikotter og lockouter gjelder selv om Handelsbanken selv blir utsatt for slike tiltak eller treffer slike tiltak.

Handelsbanken er ikke ansvarlig dersom uegnet eller u hensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at Kunden har gitt Handelsbanken ufullstendige eller uriktige opplysninger om egen situasjon, jf. punkt 6.

Handelsbanken eller dens ansatte er ikke ansvarlig for Kundens tap så lenge Handelsbanken eller dens ansatte ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Handelsbanken har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapir-foretak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Handelsbanken eller dens ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlaterse dersom Handelsbanken ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra Kunden påtar Handelsbanken seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

17 Mislighold

Dersom Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene vil Handelsbanken kunne avvise Kundens krav om tegning av andeler i fond og kreve erstatning for eventuelle tap som måtte oppstå på grunn av misligholdet.

18 Meldinger

18.1 Meldinger fra Handelsbanken

Dersom ikke Kunden i avtalen med Handelsbanken har reservert seg mot bruk av elektronisk kommunikasjon, har Handelsbanken rett til å sende meldinger til Kunden via Handelsbankens nettbanktjeneste eller til den e- postadressen som Kunden har oppgitt til Handelsbanken, i en annen e-postadresse eller via annen elektronisk kommunikasjon, dersom Handelsbanken finner at slike kommunikasjonsmidler er hensiktsmessige og betryggende.

Meldinger som sendes via nettbank, e-post eller annen elektronisk kommunikasjon, skal anses å være mottatt av Kunden samtidig som de ble sendt, dersom de ble sendt til nummeret eller den e-postadressen som ble angitt av Kunden. Dersom Kunden mottar slik melding på et tidspunkt utenom Handelsbankens vanlige kontortid, skal Kunden anses å ha mottatt meldingen når neste virkedag starter. Ved melding om heving, oppsigelse, sperring, tvangsfyllbyrdelse eller lignende forhold som det er avgjørende at Kunden får kunnskap om, skal Handelsbanken forsikre seg om at Kunden har fått kunnskap om at meldingen er mottatt.

Meldinger som Handelsbanken sender med vanlig post skal anses å være mottatt av Kunden ikke senere enn fem virkedager etter at brevet ble sendt, dersom brevet ble sendt til adressen som kunden offisielt er registrert med eller som kunden har oppgitt til Handelsbanken.

18.2 Meldinger til Handelsbanken

Kunden har rett til å sende meldinger til Handelsbanken via Handelsbankens nettbanktjeneste eller til den e-postadressen som Handelsbanken har oppgitt til Kunden eller via annen elektronisk kommunikasjon, dersom Handelsbanken har opprettet slik kommunikasjonsmiddel.

Meldinger som sendes via nettbank, e-post eller annen elektronisk kommunikasjon, skal anses å være mottatt av Handelsbanken samtidig som de ble sendt eller gjort tilgjengelig for Handelsbanken, dersom de på en betryggende måte ble sendt til nummeret eller den e-postadressen som ble angitt av Handelsbanken. Dersom Handelsbanken mottar slik melding på et tidspunkt utenom Handelsbankens vanlige kontortid, skal Handelsbanken anses å ha mottatt meldingen år neste virkedag starter.

Brev til Handelsbanken skal sendes til den norske adressen som er angitt i Forretningsvilkårene, med mindre banken har bedt om at svarene sendes til en annen adresse.

Meldinger fra Kunden skal anses å være mottatt av Handelsbanken på den virkedagen de ankommer den adressen som er oppgitt. Også i andre tilfeller skal Handelsbanken anses for å ha mottatt meldingen fra Kunden dersom Kunden kan vise at meldingen ble sendt på en hensiktsmessig måte. I slike tilfeller skal Handelsbanken anses å ha mottatt meldingen på den virkedagen da Kunden kan påvise at Handelsbanken skulle ha mottatt det.

Meldinger som gjelder klager og tilbakekalling som følge av provisjonsbaserte ordrer som en forbruker har lagt inn i egenskap av ikke-profesjonell kunde, i henhold til Handelsbankens klassifisering og den norske verdipapirhandeloven, kan påberopes som sendt dersom Kunden kan påvise at de ble sendt på en hensiktsmessig måte, selv om de i realiteten ble forsinket, skadet eller ødelagt eller ikke kom frem. Dersom Kunden har grunn til å tro at Handelsbanken ikke mottok varselet, eller at varselet ble skadet eller ødelagt, må Kunden sende meldingen til Handelsbanken på nytt.

19 Reklamasjon

Dersom Kunden ikke mottar melding fra kontofører eller andre om endring på Kundens VPS-konto innen 3 dager etter at Kunden innga melding om handel i fondet, skal Kunden straks informere Handelsbanken om at melding ikke er mottatt.

Når Kunden mottar melding om at en handel er gjennomført, eller at det har skjedd andre endringer på Kundens VPS-konto, skal Kunden straks undersøke om opplysningene i meldingen er korrekte.

Kunden taper sin rett til å gjøre et mislighold gjeldende dersom Kunden ikke straks etter at vedkommende oppdaget eller burde ha oppdaget misligholdet, gir Handelsbanken melding som angir misligholdet.

Under enhver omstendighet taper Kunden retten til å gjøre mislighold gjeldende dersom Kunden ikke reklamerer innen 3 måneder etter misligholdet.

Dersom Kunden fremmer reklamasjonen eller innsigelsen muntlig, skal reklamasjonen straks følges opp med en skriftlig reklamasjon til Handelsbanken. Den skriftlige reklamasjonen skal spesifikt angi de omstendigheter Kunden påberoper, samt de krav Kunden fremmer.

Med "straks" i de foregående ledd forstås senest innen utgangen av neste virkedag etter at Kunden oppdaget eller burde ha oppdaget det forhold som gir grunnlag for reklamasjonen.

20 Tilbakeholdelse av skatter med videre

Ved handel i utlandet kan Handelsbanken i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Handelsbanken foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales Kunden så snart som mulig. Det vil være Kunden som har plikt til å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

21 Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Handelsbanken gjennomføre et sluttoppgjør der Handelsbanken er berettiget til å motregne i Kundens tilgodehavende for Handelsbanken tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter med videre.

Verdipapirfundsandeler som er registrert med Handelsbanken som forvalter vil søkes omregistrert til kundens eget navn, alternativt til den forvalter kunden utpeker til å etterfølge Handelsbanken. Det opplyses at slik omregistrering av verdipapirfundsandeler i kundens eget navn eller til annen forvalter, vil kunne bli ansett som en skattemessig konsekvens for kunden. Kunden erkjenner at verdipapirfondets vedtekter kan begrense eller hindre kunden i å være direkteregistrert. Dersom verdipapirfundsandelene ikke kan la seg overføre til en annen forvalter

eller til Kunden selv kan Kunden velge å innløse verdipapirfondsandelene. Dersom Kunden ikke ønsker å innløse verdipapirfondsandelene, har Handelsbanken rett til å belaste kunden med en avgift for å videreføre rollen som forvalter. Dersom kunden ikke aksepterer å betale en slik avgift, anses dette som mislighold etter pkt. 18.

22 Sikkerhetsstillelse

Handelsbankens kunder har sikkerhet i samsvar med den svenske investorbekyttelsesloven (1999:158). Dekningen ytes med inntil SEK 250.000 per investor per skadetilfelle. Sikkerheten dekker Kundens tap dersom Banken skulle gå konkurs og man som en følge av dette ikke kan få finansielle instrumenter eller midler frigitt. Krav må fremmes innen ett år etter konkursåpning.

For øvrig omfattes ikke investeringer i verdipapirfond av statlige garantiordninger.

23 Tiltak mot hvitvasking av penger med videre

Ved etablering av kundeforhold skal Kunden gjennom legitimasjonskontroll med videre dokumentere sin identitet, eiere eller reelle rettighetshavere dersom Kunden er en juridisk person, samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Handelsbanken til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering med videre, slik den til enhver tid gjelder.

Kunden er kjent med at Handelsbanken er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at Kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

Handelsbanken kan i henhold til gjeldende hvitvaskingslov ikke etablere kundeforhold eller utføre transaksjoner dersom kundekontroll ikke kan gjennomføres. Et etablert kundeforhold skal også avvikes dersom fortsettelse av kundeforholdet medfører risiko for transaksjoner med utbytte av straffbare handlinger.

24 Opplysningsplikt overfor myndigheter, klageorgan og andre

Handelsbanken vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om Kunden, Kundens transaksjoner, innstående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til dem som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer. Likeledes anses Kunden å ha samtykket i at slike opplysninger kan meddeles Verdipapirforetakenes Forbunds Etske Råd eller Finansklagenemnda der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker.

25 Endringer og kunnngjøringer

Handelsbanken forbeholder seg retten til å endre Forretningsvilkårene og eventuelle avgifter og gebyrer. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt Kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom Kunden har oppgitt e-post adresse til Handelsbanken. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på Handelsbankens internettside www.handelsbanken.no/vilkår. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner med videre som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene. For kunder som er forbrukere i henhold til finansavtaleloven får endringer som ikke er til Kundens ugunst virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt Kunden. Endringer som er til ugunst for slike kunder får virkning to måneder etter at Kunden er varslet om Handelsbankens endringsforslag. Dersom Kunden motsetter seg endringene, må Kunden melde fra til Handelsbanken før det oppgitte tidspunktet for ikrafttredelse av endringene. En slik melding gir Handelsbanken rett til å si opp kundeavtalen. Dersom Kunden ikke godtar endringen har Kunden rett til innenfor nevnte tidspunkt å si opp kundeavtalen straks og vederlagsfritt innen iverksettningstidspunktet for endringen.

Banken offentliggjør informasjon om endringer i fondenes vedtekter eller annen relevant informasjon til Kunden som ikke gjelder disse Forretningsvilkårene eller eventuelle avgifter og gebyrer på internettsiden www.handelsbanken.no/fond under «Kunnngjøringer».

26 Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

27 Kundeklager

Kunden kan inngi klage til Handelsbanken. Det bør klart fremgå at det dreier seg om en klage. Handelsbankens retningslinjer for behandling av kundeklager er tilgjengelige på www.handelsbanken.no.

Dersom Kunden ikke er tilfreds med klagebehandlingen hos Handelsbanken, kan Kunden bringe klagen inn for Verdipapirforetakenes Forbunds Etske Råd i samsvar med de etiske normer og behandlingsreglene for saker i henhold til de etiske normer. Dersom Handelsbanken er tilsluttet Finansklagenemnda kan klagen alternativt bringes inn for denne klageordningen dersom Finansklagenemnda behandler denne type klage. Handelsbanken kan gi nærmere informasjon om klagebehandlingen for de enkelte produkter.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Handelsbanken i relasjon til sine forpliktelser overfor Handelsbanken, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

28 Verneting, lovvalg og tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom Kunden og Handelsbanken, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) verneting. Kunder med utenlandsk verneting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med verneting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Handelsbanken ved slikt verneting dersom Handelsbanken ønsker dette.

29 Behandling av personopplysninger

Handelsbanken i Norge er behandlingsansvarlig for behandlingen av personopplysninger som er nødvendige for å gjennomføre denne om verdipapirhandel, og andre formål som for eksempel oppfyllelse av rettslige forpliktelser. Kunder kan lese mer om de andre formålene, hvordan Banken behandler personopplysninger, og om sine rettigheter som retten til innsyn, retting, sletting og dataportabilitet i Bankens personvernerklæring på www.handelsbanken.no. Bankens personvernombud kan kontaktes på dpo@handelsbanken.no.

30 Språk

Forretningsvilkårene finnes i norsk versjon.

Språk som brukes i dokumenter og kommunikasjon mellom Handelsbanken og Kunden er norsk.

Vedlegg

Informasjon om egenskaper og risiko ved fond

Generell informasjon om risiko

Finansielle instrumenter kan gi avkastning i form av utbytte (på aksjer eller verdipapirfond) eller rente (på instrumenter med fast avkastning). I tillegg kan verdien på instrumentet stige eller falle i forhold til det verdien var da transaksjonen ble gjennomført. Den totale avkastningen er summen av utbyttet/renten og prisendringen på instrumentet.

Risiko betyr her sannsynligheten for at den totale avkastningen på et finansielt instrument blir negativ, dvs. at det finner sted et tap på investeringen. Risikoen for tap varierer fra instrumenttype til instrumenttype.

Større risikotaking betyr vanligvis større muligheter for høy avkastning, men samtidig økt risiko for tap på investeringen. Jo høyere risikoen er, desto større prissvingninger må man regne med. Jo mindre risikoen er, desto jevnere prisutvikling kan man regne med.

Det er flere ting man kan gjøre for å redusere risikoen for tap på en investering. Det regnes vanligvis som bedre å spre risikoen på flere markeder og på flere typer finansielle instrumenter. Ved transaksjoner i finansielle instrumenter i andre valutaer enn din egen, er det også en valutarisiko.

Som kunde må du være klar over

- at transaksjoner i finansielle instrumenter alltid er forbundet med finansiell risiko.
- at du er personlig ansvarlig for risikoen du tar.
- at du selv må skaffe deg kunnskap om de aktuelle avtalene, vilkårene, prospektene osv. for handel i det finansielle instrumentet.
- egenskaper og risiko knyttet til det aktuelle instrumentet.
- at du må undersøke sluttleder og andre rapporter vedrørende transaksjonene dine, og at du må reklamere umiddelbart ved eventuelle feil.
- at du fortløpende må overvåke dine utestående transaksjoner.
- at du selv må reagere og iverksette eventuelle nødvendige tiltak, for eksempel ved å avvikle transaksjoner som viser en dårlig utvikling for deg.
- at transaksjoner utenfor regulerte markeder innebærer en særskilt risiko, fordi informasjonen kan være dårligere.

Det ovennevnte gjelder også hvis du har mottatt personlig rådgivning før eller i forbindelse med transaksjonen.

Ulike typer risiko

Nedenfor gis en kort beskrivelse av noen av de vanligste typene risiko.

Markedsrisiko – risikoen for at markedet i sin helhet, eller en del av markedet, går ned.

Kredittisiko – risikoen for at, for eksempel, utstederen av et finansielt instrument eller en motpart ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser som følge av manglende betalingsevne.

Prisvolatilitetsrisiko – risikoen for store svingninger i kursen/prisen på et finansielt instrument.

Prisrisiko – risikoen for at prisen/kursen på et finansielt instrument går ned.

Skatterisiko – risikoen for at skatteregler og/eller - satser er uklare eller blir endret.

Valutarisiko – risikoen for endringer i valutakursene.

Gearingeffektisiko – risiko knyttet til måten derivater er utformet på; det er en risiko for at prisutviklingen for den underliggende eiendelen får en større negativ innvirkning på prisen/kursen på derivatet.

Juridisk risiko – risikoen for at relevante lover og regler er uklare eller blir endret.

Selskapsrisiko – risikoen for at et bestemt selskap får en dårligere utvikling enn forventet eller blir rammet av en negativ hendelse, slik at de finansielle instrumentene som er knyttet til selskapet, faller i verdi.

Bransjerisiko – risiko for at en bestemt bransje får en dårligere utvikling enn forventet eller blir rammet av en negativ hendelse, slik at de finansielle instrumentene som er knyttet til bransjen, faller i verdi.

Likviditetsrisiko – risikoen for at du blir ute av stand til å selge eller kjøpe et finansielt instrument når du ønsker det, som følge av lav omsetning i instrumentet.

Renterisiko – risikoen for at verdien på det aktuelle finansielle instrumentet reduseres på grunn av endringer i markedsrentene.

Verdipapirfond

Hvordan fungerer et verdipapirfond?

Et verdipapirfond kan sammenlignes med en portefølje bestående av ulike typer verdipapirer. Dette kan være svenske eller utenlandske aksjer, opsjoner, futures, lang- eller kortsiktige verdipapirer med fast avkastning – både statspapirer (statsobligasjoner og statskasseveksler) og instrumenter med fast avkastning utstedt av private selskaper (f.eks. pantobligasjoner eller lånesertifikater) – fondsandeler eller investeringer i kontoer hos en kredittinstitusjon.

Et fonds andelseiere eier i fellesskap alle fondets eiendeler, men de overlater til fondsforvaltningsselskapet å forvalte og handle med andelene på vegne av fondet i samsvar med reglene for fondet. Verdipapirfondets investeringsstrategi er angitt i dets regler og det forenklede prospektet.

Hvor høy er risikoen jeg tar?

I stor grad er avkastningen knyttet til risikonivået. Større risikotaking betyr større muligheter for høy avkastning, men samtidig økt risiko for at man taper penger. Hvis du trenger hjelp med å finne risikonivået som passer deg, hjelper våre rådgivere deg gjerne.

Risikoen ved et verdipapirfond er mer spredt, og derfor lavere, enn ved for eksempel kjøp av enkeltaksjer. Det finnes verdipapirfond og spesialfond. Et verdipapirfond investerer vanligvis i minst 16 ulike verdipapirer, vanligvis flere. Spesialfond kan operere utenfor reglene som vanligvis gjelder for verdipapirfond, for eksempel når det gjelder risikospredning. Reglene for et spesialfond må angi tydelig unntakene fra reglene. Hedgefond er en type spesialfond. Fond forvaltes av profesjonelle fondsforvaltere.

Se også «Generell informasjon om risiko».

Hvilke faktorer påvirker avkastningen?

Prisutviklingen for et verdipapirfond avhenger av utviklingen til de underliggende finansielle instrumentene. For eksempel avhenger prisutviklingen til et aksjefond av prisutviklingen til de underliggende aksjene, mens utviklingen for et rentefond avhenger av markedsmiljøet for renteinstrumenter. Det er redegjort for flere faktorer som påvirker avkastningen, i informasjonsarkene for de ulike gruppene av underliggende instrumenter.

Ulike typer fond har ulike risikonivåer og -faktorer som påvirker avkastningen. Be alltid om et faktaark. Der finner du nærmere opplysninger om fondet du er interessert i.

Hvilke typer fond finnes det?

Aksjefond

Aksjefond investerer hovedsakelig i aksjer og aksjerelaterte verdipapirer. De er best egnet til langsiktige investeringer. På kort sikt kan det være betydelig variasjonen i avkastningen på aksjefond, men for sparing over en lengre periode har aksjemarkedet historisk gitt bedre avkastning enn tradisjonell rentesparing.

Rentefond

Rentefond investerer i rentebærende verdipapirer med ulik løpetid, som obligasjoner eller pengemarkedsinstrumenter. Rentefond er egnet for både kort- og langsiktige investeringer.

Kombinasjonsfond

Kombinasjonsfond investerer i både aksjer og verdipapirer med fast avkastning. De fleste kombinasjonsfond har særskilte retningslinjer som angir andelen som skal investeres i henholdsvis aksjer og verdipapirer med fast avkastning.

Fond i fond

Fond i fond investerer hovedsakelig i andre fond, som aksje- eller rentefond.

Indeksfond

Indeksfond investerer sine eiendeler i finansielle instrumenter som gjenspeiler sammensetningen av en angitt indeks. Denne indeksen kan være basert på enten aksjer eller instrumenter med fast avkastning.

Indeksfond er også tilgjengelige i form av børsomsatte fond.

Børsomsatte fond

Børsomsatte fond er vanligvis indeksfond som følger utviklingen til en angitt indeks. Børsomsatte fond omsettes på samme måte som aksjer på en handelsplass.

Hedgefond

Formålet med et hedgefond er vanligvis å gi positiv avkastning, uavhengig av om markedet går opp eller ned i verdi. Hedgefond har betydelig mer fleksible investeringsvalg enn tradisjonelle fond. Selv om poenget med «hedgingen» er å sikre seg mot uventede endringer i markedet, kan et hedgefond ha høy risiko, siden disse fondene kan være svært gearede.